Let op: Deze richtlijn is geldig op de datum van afdruk. Raadpleeg steeds de meest recente versie via het officiële platform op de NfN website

PDF gemaakt op: 06-11-26 19:06
Inititatiefnemer: NFN
Autorisatiedatum:
Geautoriseerd door:

Richtlijninformatie

Verantwoording

Onderwerp

Op basis van de publicatie over de nieuwe CKD-EPI 2021 formule zonder ras in de USA (Inker in NEJM 2021;385:1737-49) is er in Europa discussie ontstaan of deze nieuwe CKD-EPI 2021 formule de oude CKD-EPI 2009 formule zou moeten vervangen. Op basis van onderzoek naar consequentie van invoering van deze nieuwe 2021 formule in Europa zijn er inmiddels position statements geschreven vanuit de European Renal Association (Gansevoort in NDT 2023;38:1-6) en de voorzitter van de European Federation of Clinical Chemistry and Laboratory Medicine (EFLM) werkgroep on CKD (Delanaye, Clin Chem Lab Med 2023;61:44-47), die beide voorstellen om de oude CKD-EPI 2009 formule in Europa te handhaven op basis van (onder andere) onderstaande argumenten:

- Voor de VS is de nieuwe formule een voordeel, want deze bevat niet de variabele “ras”, hetgeen extreem gevoelig ligt in de VS
- In Nederland (eigenlijk in heel Europa) gebruikten we de oude 2009 formule zonder de variabele ras mee te nemen. We houden immers ras niet bij in databases (uberhaupt is het begrip “ras” voor formules onzin). Wij voelen dus weinig verschil tussen de oude 2009 formule en de nieuwe 2021 formule.
- Voor niet-zwarten (= in Nederland dus veruit het grootste deel van de bevolking) werkt de nieuwe 2021 formule beduidend slechter dan de oude 2009 formule, met name in de CKD hoog-risico groepen, zoals ouderen, mensen met DM en mensen met een CV voorgeschiedenis.
- Al met al dus geen reden om over te stappen op de nieuwe 2021 formule, want eerder een stap terug is in plaats van vooruit.
- Wel vervelend dat men in de VS dan een andere formule gebruikt dan in Europa, maar dat probleem is door de VS veroorzaakt. Kunnen we helaas in Europa niets aan doen.

Zowel de richtlijnencommissie van de NFN als de sectie algemene chemie van de Stichting Kwaliteitsbewaking Medische Laboratoriumdiagnostiek (SKML) van de Nederlandse Vereniging voor Klinische Chemie (NVKC) ondersteunen dit standpunt en adviseren om ook in Nederland de oude CKD-EPI 2009 formule zonder correctie voor ras te blijven gebruiken.

Bij de SKML rondzendingen voor externe kwaliteitsbewaking kunnen beide formules (CKD-EPI 2009 en CKD-EPI 2021) als mogelijkheid (“bepaling”) worden ingericht, waarbij de CKD-EPI 2009 als “expert waarde” gerapporteerd wordt.

Samenvatting

Algemeen

Bijlagen